

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Odjel za biologiju

Cara Hadrijana 8/A
HR-31000 Osijek
Hrvatska / Croatia

Josip Juraj Strossmayer University in Osijek

Department of Biology

Tel. ++385 (0)31 399 900
e-mail: info@biologija.unios.hr
<http://www.biologija.unios.hr>

KLASA: 602-04/15-03/02

URBROJ: 2158-60-60-10-15-06

U Osijeku, 18. rujna 2015. godine

Agencija za znanost i visoko obrazovanje
Donje Svetice 38/5
10000 Zagreb

n/p ravnateljice Agencije za znanost i visoko obrazovanje
prof.dr.sc. Jasmina Havranek

**PREDMET: Očitovanje na Završno izvješće Stručnog povjerenstva u postupku
Reakreditacije Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u
Osijeku**

Poštovani,

Zahvaljujemo se dostavljenom Završnom izvješću u postupku reakreditacije Odjela za biologiju Sveučilišta u Osijeku. Smatramo da je povjerenstvo objektivno odradilo svoj posao i zahvaljujemo se i povjerenstvu komentarima koje ćemo prihvatiti i dodatno poboljšati izvođenje nastave i znanstveno-istraživačkog rada na Odjelu za biologiju. Slobodni smo se osvrnuti se na neke formalne greške, odnosno na neadekvatno korištenu terminologiju, koje se nalaze u Završnom izvješću, i neke komentare vezane uz ocjenu pojedinih poglavlja.

Na stranici 6 pogrešno su napisani nazivi studija.

Službeni nazivi studija su:

Preddiplomski sveučilišni studij: Biologija

Diplomski sveučilišni studij Biologija; smjer: znanstveni

Diplomski sveučilišni studij Biologija i kemija; smjer: nastavnički

Diplomski sveučilišni studij: Zaštita prirode i okoliša

Primjedbe na poglavlje **Zaključci Stručnog povjerenstva:**

Prednosti visokog učilišta, Primjedba 5 (str. 8):

“Dobra mogućnost suradnje s drugim učilištima, naročito s Odjelom za kemiju (**premda se ta mogućnost trenutno ne iskorištava**)”.

Dio primjedbe u zagradi je netočan, jer Odjel za biologiju trajno surađuje s Odjelom za kemiju, a ta je suradnja obostrana, što možemo dokumentirati slijedećim činjenicama:

- Nastavnici Odjela za kemiju od početka djelovanja oba odjela, intenzivno sudjeluju u održavanju nastave na Odjelu za biologiju iz kemijskih predmeta, kako obveznih, tako i izbornih, te čine veći dio suradnika u nastavi na Odjelu. Među njima većina već na svom matičnom Odjelu ima više od 300 norma sati godišnje, te su zaposleni na Odjelu za biologiju kao vanjski suradnici (uz ugovor), ali ima i takvih koji na Odjelu za kemiju nemaju dovoljan broj sati nastave, te ih nadopunjuju na Odjelu za biologiju (odnosi se na nastavnika za obje Analitičke kemije i Praktikum iz analitičke kemije, a povremeno i za

neke druge nastavnike i predmete, ovisno o opterećenju nastavnika i asistenata svake pojedine akademske godine).

- Također, nastavnik biokemije Odjela za biologiju od trenutka osnivanja Odjela za kemiju predaje obje biokemije (Biokemija 1 i 2) na Odjelu za kemiju, nositelj je predmeta Praktikum biokemije, a također predaje i izborni predmet Supramolekularne strukture, za koji se svake ak. god. do sada prijavio veći dio studenata 3. god. Preddiplomskog studija kemije. Također je nastavnik Odjela za biologiju napisao programe predmeta koje predaje na Odjelu za kemiju, jednako kao što su i većinu programa kemijskih predmeta na Odjelu za biologiju napisali nastavnici Odjela za kemiju.
- Odjel za biologiju prati kadrovski razvoj Odjela za kemiju, te prilikom promjena studijskih programa uvodi i nove kemijske predmete zahvaljujući napredovanju asistenata u nastavnike. Tako je prilikom posljednje izmjene programa *Diplomskog sveučilišnog studija Biologija i kemija; smjer: nastavnički* uveden novi izborni predmet "Uvod u kemijske senzore i biosenzore", čiji je nositelj nedavno izabrani docent dr.sc. Nikola Sakač sa Odjela za kemiju.
- Studenti *Diplomskog sveučilišnog studija Biologija i kemija; smjer: nastavnički* nerijetko odabiru za temu diplomskog rada kemijski predmet, te su im tada mentori nastavnici Odjela za kemiju, jednako kao što neki studenti Odjela za kemiju biraju temu završnog ili diplomskog rada iz Biokemije, pa im je mentor nastavnik s Odjela za biologiju (do sada 8 završnih i 1 diplomski rad).
- Također, u slučaju potrebe korištenja određene znanstvene opreme, znanstvenici oba odjela imaju mogućnost raditi u laboratorijima drugog odjela, tj. znanstvena oprema je u cijelosti dostupna svim zainteresiranim sa oba odjela.
- Nastavnici Odjela za kemiju nekoliko godina (pa tako i ove akademske godine) koriste informatičku učionicu Odjela za biologiju, budući je njihova u fazi opremanja.

Složili bismo se s primjedbom da bi spomenuta suradnja mogla biti bolja, jer sve što radimo uvijek može biti bolje, ali se nikako ne možemo složiti s tvrdnjom da suradnja između odjela uopće ne postoji, tj. da se mogućnosti suradnje ne iskorištavaju, kako se tvrdi u izvješću Stručnog povjerenstva.

Ovaj komentar se može primijeniti i na **Primjebdu 4** u poglavlju **Nedostaci visokog učilišta** ("nedostatna suradnja s Odjelom za kemiju", str. 8).

Nadalje, neutemeljenom smatramo i tvrdnje iz poglavlja **Nedostaci visokog učilišta** na str. 8:

Primjebda 1: "Program znanstveno-istraživačkog rada pokriva preusko područje i nije vezan uz suvremena istraživanja u području biologije".

Smatramo da se spomenuti program može definirati na više načina, ali nikako ne kao "preuzak". Također je dvojbeno što se podrazumijeva izrazom "suvremena istraživanja u biologiji". Ako se pri tome misli na molekularno biološki aspekt istraživanja, možemo dokumentirati da je i taj aspekt zastupljen u našem znanstvenom radu, premda on nije sam sebi svrhom. Na Odjelu za biologiju od njegova osnivanja nije bilo predviđeno uvođenje programa studija Molekularne biologije, budući da takav studij postoji drugdje u Hrvatskoj, i baš razlikovanje našeg programa od onih na drugim ustanovama doprinosi njegovoj kvaliteti. Znanstveno-istraživački rad Odjela usklađen je sa studijskim programima koji se na Odjelu izvode.

Primjedba 2: “Ograničena dostupnost opreme”.

Ova je primjedba kontradiktorna primjedbi 2 iz poglavlja Prednosti visokog učilišta. Slažemo se da bi Odjel trebao znatno više opreme za znanstveni rad, te stalno poduzimamo aktivnosti s ciljem nabavke nove opreme, u skladu s mogućnostima. Međutim, postojeća oprema Odjela je u potpunosti dostupna svim zaposlenicima Odjela, kao i zainteresiranim istraživačima izvan Odjela, što su do sada koristili i djelatnici Odjela za kemiju. Ne možemo se složiti s tvrdnjom da je oprema na našem Odjelu nedostupna.

Primjedba 3: “Odjel je uglavnom usmjeren na regiju”.

Ova je primjedba kontradiktorna primjedbama 3, 4 i 5 iz poglavlja Prednosti visokog učilišta. Činjenica je da zaposlenici Odjela surađuju s brojnim znanstvenim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu, te da se Odjel nastoji uključiti u međunarodne projekte (trenutne aktivnosti su usmjerene ka dobivanju 3 međunarodna projekta u kojima će nositelj biti i Odjel za Biologiju).

Primjedba 4: Obrazloženo na str. 1 i 2.

Primjedbe na poglavlje **Preporuke za unaprjeđenje kvalitete**

Standard 2 – Studijski programi

Standard 4 – Nastavnici

Standard 5 – Znanstvena i stručna djelatnost

Neutemeljenom smatramo tvrdnje na str. 9: Studijski programi, red 4-5 i Nastavnici, red 3-4. Primjedbe su vezane uz nastavu na *Diplomskom sveučilišnom studiju Biologija i kemija; smjer: nastavnički*. U oba odjeljka spominje se riječ “kemičari”, koji bi prema mišljenju povjerenstva trebali biti zaposleni na gore navedenom studiju. Što zapravo znači ta riječ, možemo samo pretpostaviti, a najvjerojatnija je da se radi o nastavnicima s izborom u području prirodnih znanosti, polju kemija. Ne razumijemo kako je Povjerenstvo došlo da spozna da nastavnici na spomenutom studiju nemaju takav izbor, jer u Samoanalizi to sigurno ne piše. Naime, većina tih nastavnika dolazi s Odjela za kemiju, kako je ranije obrazloženo, a oni koji nisu, dolaze (ili su dolazili) iz poznatih znanstvenih ili sveučilišnih ustanova (trenutno npr. predmet Temelji fizikalne kemije 1 i 2 predaje docentica s Instituta Ruđer Bošković u Zagrebu, također “kemičarka” – izbor u polju kemija). Jedini je izuzetak nastavnik predmeta “Metodika nastave kemije”, što je posljedica općeg nedostatka nastavnika ovog predmeta u Hrvatskoj, što je bio problem i na Odjelu za kemiju. To što su naši suradnici, nastavnici s Odjela za kemiju, ujedno i vanjski suradnici, također je detaljno obrazloženo ranije. Također je trenutno na Odjelu za biologiju jedan nastavnik izabran u interdisciplinarnom području Biologija i kemija, pa shodno tome ima potrebnu kvalifikaciju za predavanje i kemijskih predmeta, tj. također je “kemičar”.

Slažemo se s primjedbom na str. 10: Znanstvena i stručna djelatnost, odjeljak 3: “Odjel bi trebao bolje regulirati nastavničko opterećenje znanstveno-nastavnog osoblja kako bi im se osiguralo više vremena za znanstveni rad”. Ono što ne znamo je kako to ostvariti uz trenutačnu politiku našeg Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa koje ne zapošljava nove kadrove, a trudi se da svakog nastavnika koji stekne uvjete za mirovinu što prije skine s platne liste. U takvim okolnostima, može se u budućnosti samo očekivati veće opterećenje nastavnika, te njihova posljedično manja znanstvena produktivnost (i / ili lošija nastavna aktivnost). Odjel će i dalje poticati znanstveni rad za koji ne smatramo da je osrednji kako to navodi Povjerenstvo, jer smo i u Samoanalizi dokumentirali da smo po znanstvenoj produktivnosti na Sveučilištu Josipa Jurja

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Odjel za biologiju

Cara Hadrijana 8/A
HR-31000 Osijek
Hrvatska / Croatia

Josip Juraj Strossmayer University in Osijek

Department of Biology

Tel. ++385 (0)31 399 900
e-mail: info@biologija.unios.hr
<http://www.biologija.unios.hr>

Strossmayera među najboljima, a barem jednake kvalitete kao neke naše znatno starije i renomiranije ustanove, npr. Biološki odsjek Prirodoslovno matematičkog fakulteta u Zagrebu. Naši nastavnici se nikada nisu žalili na svoje preveliko opterećenje nastavom kao uzrokom njihove slabije znanstvene produktivnosti. Svjesni su da su kriteriji za izbor u znanstveno-nastavna zvanja u našem polju vrlo zahtjevni, te da je znanstveni rad imperativ opstanka. Nadamo se, ako trenutačne okolnosti potraju, da se u tome smislu stanje neće pogoršati.

Primjedba na poglavlje **Detaljna analiza na temelju standarda i kriterija za reakreditaciju visokog učilišta**

Standard 5 – Znanstvena i stručna djelatnost

Ne slažemo se s tvrdnjama u odjeljku 5.4. i 5.6. u kojima se uporno navodi da je znanstvena produktivnost Odjela u pogledu objavljenih radova razmjerno slaba, a broj objavljenih radova prosječan (str. 13 – 14). Kao što smo već ranije naveli i dokumentirali u Samoanalizi, po znanstvenoj produktivnosti smo na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku među najboljima, a barem jednake kvalitete kao neke naše znatno starije i renomiranije ustanove, npr. Biološki odsjek Prirodoslovno matematičkog fakulteta u Zagrebu. Iz materijala koje smo predložili Stručnom povjerenstvu također je vidljivo da je više od polovice znanstvenih radova objavljenih u posljednjih 5 godina (25 od ukupno 48) u znanstvenim časopisima ranga Q1 i Q2 rezultat znanstvenih istraživanja obavljenih isključivo na Odjelu za biologiju. Ostali radovi te kategorije nastali su u suradnji s drugim istraživačkim institucijama, pa i onima izvan Hrvatske, što je također jedan od poželjnih standarda u evaluaciji visokih učilišta.

S poštovanjem,

Pročelnik Odjela za biologiju

izv. prof. dr. sc. Enrih Merdić

